

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії ЗАВЕРШИНСЬКИЙ Валерій Валерійович, 1972 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2020 році Харківську державну академію дизайну і мистецтв за спеціальністю «Мистецтвознавство», працює керівником фундації «Братерство вільних митців (Україна – Польща)», виконав акредитовану освітньо-наукову програму 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківської державної академії дизайну і мистецтв Міністерства культури України, м. Харків, від 04 червня 2026 року № 71-ОП, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Тетяни ПАВЛОВОЇ, доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри фотомистецтва та візуальних практик ХДАДМ;

Рецензентів -

Людмили СОКОЛЮК, доктора мистецтвознавства, професорки, професора кафедри теорії та історії мистецтва ХДАДМ;

Марії КОВАЛЬОВОЇ, кандидата мистецтвознавства, професорка, завідувачки кафедри живопису ХДАДМ;

Офіційних опонентів -

Валерії ПТЕНІНОЇ, доктора філософії, старшої викладачки кафедри теорії та історії мистецтва Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури

Анни ЄФІМОВОЇ, кандидата мистецтвознавства (PhD), доцента, доцента кафедри менеджменту Львівської національної академії мистецтв

на засіданні 23 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

ЗАВЕРШИНСЬКОМУ Валерію Валерійовичу

на підставі публічного захисту дисертації «Сучасне образотворче мистецтво України в галерейно-виставковому просторі: кураторські стратегії і практики» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Дисертацію виконано у Харківській державній академії дизайну і мистецтв Міністерства культури України, м. Харків.

Науковий керівник: ЧЕЧИК Валентина Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості полягають у систематизації кураторських стратегій і практик репрезентації сучасного образотворчого мистецтва України в галерейно-виставковому просторі 1990-х – початку 2020-х років, а також у розробленні типологічних підходів до аналізу художнього простору галереї, моделей кураторської репрезентації та їхньої ролі у формуванні експозиційних смислів.

Основні положення, що визначають наукову новизну та актуальність дисертаційної роботи, полягають у наступному:

- розроблено авторську типологізацію концепцій художнього простору сучасної української галереї, зокрема автореферентної, інструментальної та синтетичної;
- запропоновано класифікацію моделей кураторської репрезентації сучасного образотворчого мистецтва в галерейно-виставковому просторі України, що охоплює наративну, персоналістичну та проблемно-дискурсивну моделі;

- підходи до типологізації кураторських стратегій автономності, посередництва та співавторства, а також можливості їх застосування до аналізу українських експозиційно-виставкових практик;
- уявлення про основні лінії становлення кураторських практик у західному мистецькому контексті – музейну та художню – як аналітичну основу для осмислення українського галерейно-виставкового простору;
- підходи до аналізу галерейно-виставкового простору України як середовища взаємодії художника, куратора, інституції та аудиторії;
- теоретичні уявлення про кураторський стиль та індивідуальні кураторські методології у сучасному українському мистецькому процесі;
- розуміння художніх видань як інструментів експозиційної практики, кураторської медіації та продовження виставкового висловлювання поза межами галерейного простору.

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 опубліковані в наукових виданнях категорії «Б»:

1. Завершинський В. Тенденції в експонуванні сучасного мистецтва у контексті процесів трансформації (за матеріалами зарубіжних досліджень 1990-ті – 2020-ті pp.) // Art and design. 2024. № 1м(25). С. 134-146.
2. Завершинський В. Художні видання як засоби виставково-експозиційної репрезентації (на прикладі проєктів «Мистецького Арсеналу» та Музею сучасного мистецтва Корсаків) // Теорія та практика дизайну. 2024. Вип. 4 (34). С. 272–279.
3. Завершинський В. Типи кураторських стратегій у сучасному західному мистецтві: автономність, посередництво, художня діяльність // Fine Art and Culture Studies. 2025. № 1. С. 275–283.
4. Завершинський В. Напрямки розвитку кураторських практик у західному дискурсі про мистецтво: «музейна» та «художня» лінії // Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Т. 1, вип. 90. С. 132–140.
5. Завершинський В., Чечик В. Кураторські стилі та індивідуальні методології як інструментарій кураторських практик // Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Т. 1, вип. 93. С. 174–185.

У дискусії взяли участь голова разової спеціалізованої вченої ради Тетяна ПАВЛОВА, рецензенти – Людмила Соколюк, Марія Ковальова, опоненти – Валерія Пітеніна, Анна Єфімова, та висловили зауваження рекомендаційного характеру.

Результати відкритого голосування:

«За» ____ 5 ____ членів ради,

«Проти» ____ 0 ____ членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує
ЗАВЕРШИНСЬКОМУ Валерію Валерійовичу
ступінь доктора філософії з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 023
«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради



(підпис)

Тетяна ПАВЛОВА